

MÍSTA UNESCO

in.ihned.cz/zahranici

je několika lomy s velmi kvalitním mramorem, stavitelům možná nepřišel dost dobrý, kdo ví.

Každopádně potřebné mramorové bloky se dovezly přímo z centra Byzantské říše, z pobřeží Marmarského moře nedaleko Cařihradu. Přijeli i vyhlášení by-

zantští mistři, aby sestavili mozaiky, které dodnes kráší stěny baziliky. Mozaiky na podlaže byly svěřeny místním řemeslníkům. Stavba svatostánku zabrala deset let.

Eufrosiova bazilika je součástí komplexu, který vedle samotného kostela zahrnuje ještě sakristii, oktagonální baptisterium, kolonádové atrium s náhrobními deskami a přilehlý biskupský palác. Z něho pak vyčnívá zvoniční věž, která přibyla až v 16. století – na ni můžete vystoupat a rozhlédnout se po starém městě, obklopeném modrým mořem.

V samotné bazilice, vystavěné na štíhlém půdorysu, najdeme hlavní loď, již od dvou postranních lodí odděluje elegantní kolonáda celkem 18 mramorových sloupů. Jejich zakončení je bohatě zdobené byzantskými a románskými skulpturami zvířat. Všechny nesou monogram svatého Eufrasia. Ve votivní kapli vedle sakristie se uchovávají relikvie svatého Maura a svatého Eleutheria.

Mozaiky, zlatavý lesk Byzance

Tím nejkrásnějším, nejcennějším a logicky i nejznámějším, co bazilika nabízí, jsou ovšem zdejší mozaiky ze 6. století. Jejich zlatavá barva odráží v celé záři lesk a slávu Byzantské říše.

Mozaika na triumfálním oblouku nad apsidou představuje

Ježíše Krista, držícího otevřenou knihu. Na jejích stránkách můžeme číst Ego sum Lux vera neboli „Já jsem pravé světlo“. Syna Božího zde obklopují apoštolové, každý s patřičným atributem. Oblouk níže pak nese mozaikové medailony s Beránkem Božím a portréty dvanácti ženských mučednic.

Klenbu nad apsidou zdobí mozaika Panny Marie s Dítětem, sedí na nebeském trůnu. Nad její hlavou ve zlaté svatozáři se v oblacích objevuje Boží ruka. Marii obklopují andělé a svatí. Mezi nimi nechybí biskup Eufrasius, držící v rukou model „svého“ kostela, či svatý Maur. Všichni stojí na zelené louce poseté květy. Není bez zajímavosti, že tato

porečská mozaika je jediným dochovaným vyobrazením Panny Marie v raně křesťanské bazilice západního typu. To jsou hlavní a nejkrásnější mozaiky zdejšího kostela, ale při bližším průzkumu spatříte samozřejmě i další.

Apsidě dominuje mramorové ciborium, baldachýn podpíraný čtyřmi sloupy. Mozaikami ozdobenou stříšku dal zhotovit porečský biskup Otto roku 1277, sloupy tvořily součást původního ci-

boria z 6. století. Přední stranu baldachýnu zdobí výjev Zvěstování. Z 15. století pak pochází renesanční reliéf na antependiu neboli ozdobném závěsu na oltáři, vyrobeném z pozlaceného stříbra. Polyptych, oltář složený z několika dílů, benátského malíře Antonia Vivarinioho pochází ze stejné doby. Poslední večere od Palmy mladšího je pak z pohledu porečské baziliky dílem moderním, toto dílo se totiž narodilo až v baroku.

Na zahradě baziliky se dochovala podlahová mozaika z oratoria, původně součásti velkého římského domu. Oratorium bylo zahrnuto už do prvního kostela. Mozaika nese mimo jiné vyobrazení ryby, raného symbolu křesťanství. Na stejném místě se našly mince s portrétem císaře Valense (365 – 378), díky čemuž archeologové usoudili, že i mozaika pochází ze stejné doby. ■

JAN BIENERT

Kam v okolí

Istrie nabízí mnoho krásných míst jak na pobřeží, tak i v drsném vnitrozemí. Dvě místa – pojmeme-li známé atrakce jako města Rovinj či Pula a bezpočet pláží – by ale vaši pozornosti určitě uniknout neměla:

Limský fjord

(Limski zaljev, kanal)

Snaha chorvatské přírody napodobit Norsko vyústila v neobyčejný úkaz: Limski kanal. Tento 12 km dlouhý úzký záliv vykutala do vnitrozemí řeka Pazinčica na cestě k moři. Přímou z Poreče se sem můžete vydat na lodní výlet, cesty se nabízejí v přístavu. Loď s vámi doplne až na konec „fjordu“, kde lze nakoupit suvenýry, místní speciality či posedět ve výborné restauraci s mořskými specialitami. Po silnici je to sem z Poreče asi 22 km jihovýchodně.

Motuvon

Malebné středověké městečko trůní na vysokém kopci čnicím daleko do krajiny (zhruba 35 km severovýchodně od Poreče). Pyšní se kamenným historickým centrem, křivolakými uličkami, báječnými výhledy či důlní štolou, kterou si můžete projít v místním muzeu. Vyhlášená je zdejší kuchyně, a to zejména díky místní gurmánské specialitě: lanýžům. Nastrouhají vám je zde na těstoviny a domů si je můžete koupit jako dárek.

IN magazín Hospodářských novin • Šéfredaktor listu: Petr Šimůnek • **IN** magazín: Tomáš Wehle (vedení), Daniel Pácek (editor), Libor Ševčík, Tereza Hromádková, Kateřina Hovorková, Eva Petrová (grafika) • **Redakce:** Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **mail:** in.hn@economia.cz, **telefon:** 233 073 071, **fax:** 233 072 060 • **Přijím inzerce:** Inzertní oddělení Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **telefon:** 233 071 782 • **Tisk:** Moraviapress, a. s., Břeclav • **Samostatně neprodejný**